वर्कप्लॅन अंतर्गत कृषि विस्ताराला माहितीचे सहाय्य ही योजना सन २००८-०९ मध्ये राज्यात राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, शासन निर्णय क्र. कृमास- ४१०८/ प्र.क्र.१०४/३-अे मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: २० जून,२००८

संदर्भ:

- १) शासन निर्णय कृषि,पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग क्रमांक अंदाज १००८/प्र.क्र. ७२/२-ओ, दि. १७ एप्रिल,२००८.
- २) शासन निर्णय वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक अविप्र १००८/प्र.क्र.१४/अर्थसंकल्प ४, दिनांक २८ एप्रिल, २००८.
- ३) केंद्रीय कृषि मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.६-३/२००८-एमएम, दि. १४ मे, २००८
- ४) शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग क्र. कुमास- ४१०८/ प्र.क्र.१०४/३-ओ, दिनांक १५ मे, २००८
- ५) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्रमांक जाक्र/कृमावि/वि.प्र.९/१०/शा.नि.३९४/२००८, दिनांक २८ मे, २००८ चे पत्र

प्रस्तावना -

कृषि तंत्रज्ञान प्रसाराच्या कामाची जबाबदारी प्रामुख्याने कृषि विस्तार यंत्रणेवर असल्यामुळे कृषि विस्तार यंत्रणेला अधिक कार्यक्षम बनविण्याच्या दृष्टीकोनातून सन २०००-०१ पासून "कृषि विस्ताराला माहितीचे सहाय्य" ही योजना राज्यात ७५:२५ टक्के केंद्र : राज्य योजना म्हणून राबविण्यात येत आहे. केंद्रिय कृषि मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या संदर्भाधीन दि. १४ मे, २००८ च्या पत्रान्वये सदर योजना वर्कप्लॅन अंतर्गत सन २००८-०९ मध्ये राज्यात राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार "कृषि विस्ताराला माहितीचे सहाय्य " ही योजना सन २००८-०९ मध्ये राबविण्यास संदर्भाधिन दिनांक १५ मे, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. आता वित्त विभागाच्या मान्यतेनुसार सन २००८-०९ मध्ये या योजनेकरिता मंजूर केलेला निधी वितरित करण्यास वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

कृषि विस्ताराला माहितीचे सहाय्य" ही केंद्र पुरस्कृत योजना सन २००८-०९ मध्ये राबविण्याकरिता केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि. १४ मे,२००८ च्या पत्रान्वये प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे. या योजनेत केंद्र व राज्य हिस्सा अनुक्रमे ७५: २५ टक्के राहील. केंद्र शासनाच्या मान्यतेच्या अधीन राहून, "कृषि विस्ताराला माहितीचे सहाय्य" ही योजना राज्यात राबविण्यासाठी रु. ६०.०० लक्ष (रुपये साठ लक्ष मात्र) च्या कार्यक्रमात शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे. यामध्ये केंद्र शासनाचा हिस्सा रु. ४५.०० लक्ष (रुपये पंचेचाळीस लक्ष फक्त) आणि राज्य हिस्सा रु. १५.०० लक्ष (रुपये पंघरा लक्ष फक्त) असा एकूण निधी रु.६०.००लक्ष (रुपये साठ लक्ष मात्र) इतका राहील.

- २. कृषि तंत्रज्ञान प्रसाराची जबाबदारी प्रामुख्याने कृषि विस्तार यंत्रणेवर असल्याने संबंधित अधिकारी /कर्मचारी यांचे ज्ञान अद्ययावत होऊन त्याचे माध्यमातून प्रसारकार्य शेतकऱ्यांकिरता होणे गरजेचे आहे. तसेच विस्तार कार्य व्यापक होण्याकिरता "कृषि विस्ताराला माहितीचे सहाय्य" या योजनेंतर्गत सन २००८-०९ मध्ये खालील कार्यक्रम राबविण्यासाठी शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
  - १) ग्रंथालयांसाठी पुस्तके/नियतकालिके पुरवठा
  - २) कृषि प्रकाशने तयार करणे
  - ३) इतर प्रशिक्षण व प्रदर्शन साहित्य
  - ४) कृषि विभागाच्या योजनांची/उपक्रमांची विविध माध्यमांव्दारे प्रसिध्दी
  - ५) कृषि तंत्रज्ञान प्रचारासाठी कायम स्वरुपी बोर्ड तयार करणे
  - ६) ऑडिओ/व्हिडिओ कॅसेट/टीव्ही स्पॉट ऑडिओ/जिंगल्स /अनुबोधपटची निर्मिती करणे / तयार झालेल्या सीडी/कॅसेटस् खरेदी करणे
- ३. या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी कार्यक्रम राबविवण्याकरिता सिवस्तर व मार्गदर्शक सूचना संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी निर्गमित कराव्यात. केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना, अटी, शर्ती शासनाचे प्रचिलत नियम, आदेश व कार्यपध्दती यांचे पालन करुन विरेल उद्दिष्टांसाठी निधी खर्च करण्यात यावा. मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करतेवेळी संदर्भाधिन दिनांक १५ मे, २००८ च्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या अनुक्रमांक १ ते ६ बाबी वगळण्यात याव्यात.
- ४. कृषि विस्ताराला माहितीचे सहाय्य या योजनेकरिता मंजूर केलेला निधी खर्च करण्यास संचालक (विस्तार व प्रिशिक्षण) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आंहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात येत आहे. तसेच या मंजूर निधीचे राज्यातील संबंधित अधिकाऱ्यांना आवश्यकतेनुसार वाटप करण्यासाठी संचालक (विस्तार व प्रिशिक्षण) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. सदर निधीचे वाटप वित्त विभागाने विकसित केलेल्या संगणकीय अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीव्दारे आणि त्यांच्या संदर्भाधीन दिनांक २८ एप्रिल, २००८ च्या परिपत्रकात नमूद केलेल्या सूचनेनुसार मासिक निधी विवरणपत्राच्या मर्यादेत करण्यात यावे. सदर निधी खर्च करताना मासिक कॅश फ्लोच्या मर्यादेत राहिल याची जबाबदारी संचालक (विस्तार व प्रिशिक्षण) यांची राहिल.
- ५. सन २००८०९ मध्ये या प्रित्यर्थ होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली अर्थसंकल्पित केलेल्या मंजूर तरतुदीतून भागविण्यात यावा :

केंद्र हिस्सा -मागणी क्रमांक डी-३ २४०१ पीक संवर्धन, १०९ विस्तार व प्रशिक्षण पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - केन्द्र पुरस्कृत योजना (०१) (३३) कृषि विस्तारासाठी माहितीचे सहाय्य ५२ यंत्रसामग्री व साधन सामग्री (२४०१ ४०६२)

राज्य हिस्सा -मागणी क्रमांक डी-३ २४०१ पीक संवर्धन, १०९ विस्तार व प्रशिक्षण

पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - केन्द्र पुरस्कृत योजना (राज्य योजना) (०१)(३०) कृषि विस्तारासाठी माहितीचे सहाय्य ३३ अर्थसहाय्य ५२ यंत्रसामग्री व साधन सामग्री (२४०१ ३७२५)

- **६.** हे आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १६७/०८/८५५/व्यय-१, दिनांक २६.५.२००८ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार प्रधान सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ७. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेब साईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००८०६२११२१७०६००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(वीणा राऊत) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्सव्यवसाय विभाग

प्रति,

आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे (५ प्रतीसह) सर्व संचालक/ सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे, सर्व संचालक (विस्तार शिक्षण) सर्व कृषि विद्यापीठे सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक, सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२, (लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर, महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२, (लेखा परीक्षा), मुंबई/ नागपूर, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई, सर्व विधान मंडळ सदस्य, विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई, महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई, सर्व सहसचिव/ उपसचिव/ अवर सचिव/ कार्यासन अधिकारी (कृषि),कृषि व पद्म विभाग मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव वित्त विभाग व्यय-१, मंत्रालय, मुंबई-३२, निवड नस्ती